

Eurooppalaisen kulttuuriperinnön jäljillä

Teksti: Sakarias Sokka

Taidehistorioitsija ja sosiologi samassa henkilössä luovat pohjan, jolle Euroopan tiedenevoston (ERC) asiantuntijat myönsivät tiukkaan kilpailuun perustuvaa rahoitusta eurooppalaisen kulttuuriperinnön tutkimiseksi. **Tuuli Lähdesmäki** on taidehistoriasta väitellyt filosofian tohtori ja sosiologiasta väitellyt yhteiskuntatieteiden tohtori. Hänen syksyllä 2015 alkava monialainen tutkimushankkeensa koskee eurooppalaisen kulttuuriperinnön legitimoitua ja EU:n identiteettipoliittikkaa.

EUROOPAN TIEDENEUVOSTO
TUKEE HUIPPUTUTKIMUSTA

Euroopan tiedenevosto ERC (*European Research Council*) kanavoi EU:n rahoitusta huippututkimukselle. Tavoitteena on tukea tuoreimpia ja kiinnostavimpia tutkimusavauk-

sia, jotka ylittävät tieteenalojen rajoja ja koskevat uusia, nousevia kysymyksiä sekä luovat uudenlaisia lähestymistapoja. Rahoitusta haetaan tutkijanuran vaiheen mukaan. Lähdesmäen saama rahoitus (*ERC Starting Grant*) on tarkoitettu korkeintaan seitsemän vuotta aiemmin väitelleille. Lisäksi tarjolla on rahoitusta 7-15 vuotta sitten väitelleille sekä kaikkein edistyneimmille ja meritoituneimmille tieteen tekijöille. Kullekin vaiheelle on omat hakuaikansa.

Samassa haussa Lähdesmäen kanssa rahoitusta sai Suomesta kuusi hakijaa, joista kaksi edustaa humanistisia ja yhteiskuntatieteitä. Kaiken kaikkiaan kilpailu on kovaa, sillä rahoitusta sai vain 328 tutkijaa (n. 10 %) yhteensä yli 3000 hakijasta. Kaikkein tiukinta kisa oli juuri yhteiskuntatieteiden ja humanististen tieteiden hakualalla, jolla vain 8 % hakijoista sai rahoituksen hankkeelleen.

EUROOPPALAISEN KULTTUURI- PERINNÖN UUSI BRÄNDI

Lähdesmäen tutkimushanke *Legitimation of European cultural heritage and the dynamics of identity politics in the EU* käynnistyy elokuussa. Eurooppalainen kulttuuriperintö on tutkimuskohteena kiinnostava, sillä kulttuuriperintö koetaan usein vahvemmin kansallisella ja paikallisella kuin eurooppalaisella tasolla. Silti eurooppalaisen perinnön tukemiseksi on käynnistetty viime aikoina monia toimia ja EU:sta on kiistatta kehittynyt näkyvä toimija kulttuuriperinnön kentällä. Se on käynnistänyt monia kulttuuriperintöä koskettavia hankkeita ja ulottanut kulttuuriperinnön käsitteenä yhä useammille hallintosektoreilleen.

Pelkistettynä hankkeen tavoitteena on selvittää, mistä eurooppalais-

sa kulttuuriperinnössä ylipäänsä on kyse: Kuinka se näkyy eri hallinnon ja toiminnan tasoilla, miten sitä tuotetaan ja kuka legitimoii tietyt kohteet eurooppalaiseksi kulttuuriperinnöksi? Entä kuinka se liittyy identiteettipoliittikkaan? Hanke on monitahoinen niin tutkimusalojen ja -aineistojen kuin tulkinnan tasojen ja menetelmienkin suhteen. Lähdesmäki rekrytoi sitä toteuttamaan itsensä rinnalle tutkimusryhmän, johon kuuluu useampia tutkijatohtoreita, yksi väitöskirjan tekijä sekä tutkimusassistentti.

Käytännössä Lähdesmäen monialainen tiimi tutkii Euroopan kulttuuriperinnön vuonna 2011 perustettua eurooppalaista tunnusta (*European Heritage Label*). Sen alle listataan eurooppalaisittain merkittäviä kulttuuriperintökohteita (Suomi ei ole maana ottanut tunnusta käyttöön). Tutkimusryhmä keskittyy monipuolisesti tunnuksen valikointiprosessin sekä sen jo saaneiden kohteiden analysoimiseen. Hankkeen kuluessa Lähdesmäki tutkitsee ryhmänsä kanssa monenlaisia Euroopan Unionin dokumentteja, tekee monipuolisesti eri tahojen haastatteluja ja havainnoi kulttuuriperintökohteita useissa maissa sekä analysoi visuaalista dataa, joka tuotetaan osana tutkimusprosessia.

Tutkimushanke on viisivuotinen. Sen tuloksena syntyy paitsi useita erilaisia julkaisuja myös vuorovaikutusta eurooppalaisen kulttuuriperintökentän toimijoiden kanssa. Tarkoitus on luonnollisesti välittää tutkimustuloksia heidän tietoonsa, mutta myös kuulla heitä prosessin kuluessa. Tavoitteena on lisäksi tuottaa suosituksia ja tietoa poliittisten päättäjien ja virkamiesten tietoon ja siten toivotavasti tuottaa otollisia keinoja käytännön toimintojen kehittämiseksi kulttuuriperinnön hallinnossa.

Euroopan tiedenevoston nettisivut: <http://erc.europa.eu/>

European Heritage Label: http://ec.europa.eu/programmes/creative-europe/actions/heritage-label/index_en.htm